

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18208

Θέμα 380^ον Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 710-729**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Ἄλλ' ἄνδρα, κεῖ τις ἦ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρας παρὰ ρείθροισι χειμάρροις ὄσα
δένδρων ὑπέικει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
Αὐτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατὴ πόδα 715
τείνας ὑπέικει μηδέν, ὑπτίους κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετάστασιν δίδου.
Γνώμη γὰρ εἶ τις κάπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φῆμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ 720
φῦναι τιν' ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὔν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτη ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.
- ΧΟ. Ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἶ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῆ. 725
- ΚΡ. Οἱ τηλικοῖδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν ὑπ' ἄνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;
- ΑΙ. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τᾶργα σκοπεῖν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Γνώμη γὰρ εἶ τις ... τηλικοῦδε τὴν φύσιν;****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Γιατί αν κάποια γνώμη μπορεί να προστεθεί και από εμένα, παρ' ότι νεότερος, εγώ βέβαια λέω ότι το πιο καλό είναι να γεννιέται κανείς πάνσοφος' διαφορετικά (αν όμως δεν γεννήθηκες τέτοιος), επειδή αυτό συνήθως δεν συμβαίνει έτσι, είναι καλό να μαθαίνει και από εκείνους που μιλούν ορθά.

ΧΟΡΟΣ

Βασιλιά, είναι λογικό και εσύ να ακούσεις (τον Αίμονα), αν λέει κάτι ορθό, και εσύ πάλι αυτόν εδώ' γιατί κι από τους δύο έχουν ειπωθεί σωστά λόγια (ορθές σκέψεις).

ΚΡΕΩΝ

Θα διδαχτούμε λοιπόν εμείς σε αυτήν την ηλικία να σκεφτόμαστε σωστά από έναν άνδρα τόσο νέο στην ηλικία;

2. Ποια ήταν τα καθήκοντα του επωνύμου άρχοντα κατά τη διεξαγωγή των Μεγάλων Διονυσίων;**(Μονάδες 10)**

Η επιμέλεια και η οργάνωση των Μεγάλων Διονυσίων είχε ανατεθεί από την Αθηναϊκή Δημοκρατία στον επώνυμο άρχοντα. Αυτός διάλεγε τα έργα των ποιητών που θα *εδιδάσκοντο*, τους ηθοποιούς που θα ερμήνευαν τους θεατρικούς ρόλους και αναζητούσε τους εύπορους πολίτες που θα επωμίζονταν τα έξοδα της χορηγίας.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>φημί</i>	α) <i>λέγω</i>
2. <i>στρέφω</i>	β) <i>ύποχωρώ</i>
3. <i>άντιτείνω</i>	γ) <i>τρέπω</i>
4. <i>όρω</i>	δ) <i>άκούω</i>
5. <i>ύπείκω</i>	ε) <i>άνθισταμαι</i>
	στ) <i>βλέπω</i>
	ζ) <i>τρέφω</i>

(Μονάδες 5)

1. α)
2. γ)
3. ε)

4. στ)

5. β)

Περισσεύουν τα δ) και ζ).

β) *ἀπόλλυται, ἐγκρατῆ, δίδου, φῦναι, διδαξόμεσθα*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

ἀπόλλυται → πανωλεθρία

ἐγκρατῆ → παρακράτηση

δίδου → αιμοδοσία

φῦναι → ἐμφυτος

διδαξόμεθα → δίδαγμα

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος